

Turvataan ravitsemustyyön tietopohja, luotetaan itsesääntelyyn

Terveellinen ja tasapainoinen ruokavalio on keskeinen tekijä ihmisen hyvinvoinnille riittävän unen, liikunnan ja hyvien sosiaalisten suhteiden rinnalla. Elintarvikealan yritykset edistävät hyvinvointia ja terveellisiä elintapoja kehittämällä ja innovoimalla tuotteita, joissa on esimerkiksi vähemmän rasvaa, suolaa tai sokeria – tai enemmän kuitua tai kasviksia.

Tuotekehitystä ohjaavat ravitsemusvastuu ja kestävyysnäkökohdat. Yritysten ravitsemustyötä jarruttaa kuitenkin vanhentunut tietopohja, sillä viimeisin laaja koko väestön ravitsemusta kartoittava FinRavinto-tutkimus on vuodelta 2017. On kestävämpiä, että poliittisia päätöksiä, ravitsemussuosituksia ja tuotekehitystä ohjataan vanhentuneella tiedolla. Ravitsemussuosituksilla on pitkällä aikavälillä vahva ohjaava vaikutus kokoruuantuotantoon Suomessa.

Kehitetään kouluruokailua

Kouluruokailulla ja työpaikkaruokailulla on Suomessa pitkät perinteet. Niillä on myös ravitsemuksellisesti tärkeä merkitys suurelle joukolle kansalaisia. Pelkästään julkisissa ruokapalveluissa nautitaan vuodessa noin 380 miljoonaa ateriaa.

Kouluruokailusta on syytä olla huolissaan, sillä kouluterveyskyselyn mukaan päivittäinen koululounas jää yhä useammin syömättä. Esimerkiksi kahdeksas- ja yhdeksäsluokkalaisista tytöistä vain noin puolet syö arkisin kouluruokaa. Kouluruokailun vaaliminen ja kehittäminen on tärkeää siksi, että kun julkisesti rahoitettu ruoka valmistetaan kotimaisista raaka-aineista paikallisten toimijoiden voimin, tuetaan samalla aluetaloutta ja vahvistetaan huoltovarmuutta.

Prosessointi on välttämätöntä

Osa suomalaisista kavahtaa ns. ultraprocessoitua ruokaa, vaikka koko ultraprocessoinnin käsite ja

ruuan luokittelu prosessoinnin mukaan on kiistanalaista ja vailla tieteellistä pohjaa. Useat perinteiset ruuat, kuten ruisleipä, sekä uudet innovatiiviset tuotteet katsotaan tässä luokittelussa ultraprosoisoiduiksi.

Ruuan raaka-aineet on käytännössä aina jalostettava käyttökelpoiseen, turvalliseen ja kuluttajaystävälliseen muotoon. Prosessointia tapahtuu koti- ja ammattikeittiöissä sekä elintarvikeollisuudessa.

Terveiden kannalta ratkaisevia ovat ruuan ravintosisältö ja ihmisen kokonaisruokavalio. Aiheiden uhkakuvien luomisen sijaan ruokakeskusteluun tarvitaan ruokarauhaa ja -iloa: tieteellistä tietoa, arjen toimivia ratkaisuja ja hyvää yhteistyötä laajalla rintamalla.

Vastuullinen markkinointi vahvistuu itsesääntelyllä

Ruokien ja juomien markkinoinnissa lähtökohta on, ettei kuluttajaa saa johtaa harhaan. Yhdeksi keinoksi lihavuuden ennaltaehkäisyyn ja hoitoon ehdotetaan usein epäterveellisten elintarvikkeiden markkinoinnin rajoittamista, erityisesti lapsiin kohdistuvan markkinoinnin.

Elintarvikealan yritykset toimivat Suomessa vastuullisesti ja rajoittavat jo nyt lapsille suunnattua markkinointia erittäin sitoutuneesti. Useat yritykset soveltavat tarkkoja itsesääntelyohjeita ja haluavat kehittyä edelleen vastuullisina toimijoina. Markkinoinnin lisärajoittamiselle ei ole perusteita.

Lasten ja nuorten eristäminen maailmasta ennen 18 vuoden ikää on epärealistista. Ylisääntelyn ja kieltojen asemesta tarvitaan vastuullista ja avointa viestintää. Liiketoiminnassa kaupallinen viestintä on välttämätöntä, ja se takaa myös tiedonsaannin ja valinnanvapauden kuluttajille.

Ravitsemustyö turvataan, kun

- Varmistetaan rahoitus uudelle FinRavinto-tutkimukselle.
- Osoitetaan resurssit THL:n ylläpitämälle Fineli-tietopankille elintarvikkeiden ravinto-ainekoostumuksesta. Pidetään tietopankki ajan tasalla, jotta tietojen hyödyntäminen tutkimuksessa, koulutuksessa sekä elintarvikealan yritysten tuotekehityksessä ja pakkausmerkintöjen laatimisessa on luotettavaa.
- Huomioidaan jatkuvasti karttuva tutkimustieto sekä tuoreimmat tutkimustulokset ravitsemuksesta ja ympäristövaikutuksista myös ravitsemussuositusten kymmenvuotisen päivitysrytmin välillä.
- Edistetään aktiivista ja avointa yhteistyötä elintarviketeollisuuden, tutkimuksen ja ravitsemuspolitiikasta vastaavien kanssa laaja-alaisen ymmärryksen lisäämiseksi.
- Varataan määrärahat julkisiin elintarvikehankintoihin terveelliseen ja monipuoliseen joukkoruokailuun. Kannustetaan päättäjiä valitsemaan suomalaisia raaka-aineita ja vaihtoehtoja.
- Osoitetaan kouluruokailuun ja sen kehittämiseen riittävät resurssit, jotta lapset ja nuoret saavat nauttia rauhassa täysipainoisen aterian koulupäivän aikana.
- Lopetetaan epätieteellinen puhe ultraprocessoinnista ja kannustetaan yrityksiä edelleen pitkäjänteiseen tuotekehitykseen terveellisten ja innovatiivisten tuotteiden tarjoamiseksi markkinoille.
- Pidättäydytään lisäsääntelystä ja edistetään ruoka-alan itsesääntelyä esimerkiksi elintarvikkeiden markkinoinnissa.

Lisätietoja:

Johtaja Marleena Tanhuanpää, puh. 040 528 2207, marleena.tanhuanpaa@etl.fi

Elintarviketeollisuusliitto ry

www.etl.fi

